

Priopćenje za medije

Luxembourg, 12. rujna 2019.

Nedavni planovi EU-a u području obrane sa sobom nose određene rizike za uspješnost, poručuju revizori u novom pregledu.

Vojne sposobnosti i suradnja država članica nisu u skladu s novom razinom ambicije obrambene politike EU-a, stoji u novom pregledu Europskog revizorskog suda (Sud). Revizori upozoravaju na ključnu ulogu sinergija između inicijativa EU-a i drugih obrambenih i sigurnosnih okvira. Naime, postavlja se važno pitanje hoće li EU moći djelovati komplementarno NATO-u i tako izbjeći dupliciranje i preklapanje. Međutim, nedavno pokrenute inicijative na razini EU-a i predloženo povećanje financijskih sredstava sa sobom nose određene rizike za uspješnost.

Kada je riječ o europskoj obrani, države članice i dalje čvrsto drže konce u svojim rukama te su do 2014. godine djelovanja na razini EU-a bila tek ograničena. Međutim, nedavna su događanja na međunarodnoj sceni, u spoju s gospodarskim i industrijskim aspektima, dala novi zamah suradnji u području europske obrane. Nakon Globalne strategije EU-a iz 2016. godine i njezina provedbenog plana za sigurnost i obranu pokrenuto je nekoliko inicijativa i mehanizama. U tom je kontekstu Europska komisija predložila osjetno povećanje proračuna EU-a za područje obrane i vanjske sigurnosti: 22,5 milijardi eura za razdoblje 2021. – 2027., u odnosu na 2,8 milijardi eura za razdoblje 2014. – 2020.

Revizori smatraju da postoji rizik od toga da nisu uspostavljeni prikladni sustavi kontrole koji bi pratili takvo povećanje financijskih sredstava EU-a. Revizori također ističu da je obrana područje koje čini samu srž nacionalnog suvereniteta. Čini se da postoje jasne strateške razlike među državama članicama EU-a, koje različito poimaju sigurnosne prijetnje te nemaju istu viziju uloge EU-a u obrani. Države članice također imaju različita pravila vojnog djelovanja i vrlo različita stajališta o upotrebi vojne sile. Revizori napominju da su u tom kontekstu određeni pojmovi, kao što su „strateška autonomija” ili „europska vojska”, i dalje općeniti i nejasni.

Također nadodaju da je od ključne važnosti zajamčiti usklađenost inicijativa i sinergija EU-a s drugim obrambenim i sigurnosnim okvirima. To je posebno slučaj kada je riječ o NATO-u, budući

U ovom priopćenju za medije iznesene su glavne poruke pregleda koji je izradio Europski revizorski sud. Cjeloviti tekst dokumenta dostupan je na www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

da je on za 22 države članice i dalje primarni okvir za zajedničku obranu. Ključno je pitanje može li EU djelovati komplementarno NATO-u i tako izbjeći dupliciranje i preklapanje funkcija.

“Obrana uključuje uspostavu stvarnih vojnih sposobnosti, s jasnom mogućnošću odvratanja mogućih prijetnji”, izjavio je Juhan Parts, član Europskog revizorskog suda zadužen za ovaj pregled. „Bez ključnih čimbenika uspješnosti i bez utvrđivanja jasnih ciljeva postoji rizik da trenutačne obrambene inicijative EU-a ostanu mrtvo slovo na papiru i završe bez ishoda“.

U pogledu obrambenih sposobnosti postoji jasno nepodudaranje između onoga što se očekuje od država članica i onoga s čime se one mogu složiti i što mogu postići. Revizori upozoravaju da su nedovoljna ulaganja i smanjenja nacionalnih proračunskih sredstava za obranu negativno utjecala na vojne sposobnosti u EU-u, za koje je karakteristična visoka razina dupliciranja i fragmentiranosti. Ovu situaciju dodatno pogoršava nedostatak zajedničkih tehničkih standarda, što nepovoljno utječe na interoperabilnost različitih oružanih snaga u Europi. Sve u svemu, trenutačne vojne sposobnosti država članica nisu u skladu s razinom ambicije obrambene politike EU-a te bi bilo potrebno nekoliko stotina milijardi eura za popunjavanje tog manjka u slučaju da se Europa bude morala braniti bez vanjske pomoći. Povlačenje Ujedinjene Kraljevine iz EU-a dodatno bi pogoršalo situaciju budući da ta zemlja u obranu ulaže više od svih ostalih zemalja u Europi, iznos jednak otprilike četvrtini ukupnih rashoda država članica EU-a.

Posljednjih je godina uspostavljeno nekoliko obrambenih inicijativa i mehanizama, uključujući stalnu strukturiranu suradnju (PESCO), koordinirano godišnje preispitivanje u području obrane (CARD) i Europski fond za obranu. Te se inicijative i predloženo povećanje financijskih sredstava na razini proračuna EU-a i nacionalnih proračuna mogu smatrati „velikim iskorakom“ za europsku obranu. Međutim, njihov uspjeh uvelike ovisi o nekoliko ključnih uvjeta koji, prema mišljenju revizora, još nisu ispunjeni. To se posebno odnosi na:

- djelotvoran proces planiranja na razini EU-a
- sudjelovanje država članica
- učinak na stvarne potrebe za sposobnostima
- okvir za uspostavu upravljačkih struktura i odgovornosti.

Napomene za urednike

Ovaj pregled nije revizijsko izvješće i u njemu se iznose i analiziraju činjenice povezane s konkretnim pitanjem.

Pregled br. 9/2019 „Europska obrana“ dostupan je na internetskim stranicama Suda (eca.europa.eu) na 23 jezika EU-a.

Kontakt za medije za ovaj pregled

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
T: (+352) 4398 47502 / M: (+352) 691 551 502